

Raadsvoorstel

Agendanummer:

Datum raadsvergadering: 13 december 2018

Onderwerp: Zondagsvrijheid

Gevraagde Beslissing:	Alle winkeliers in Krimpen aan den IJssel de vrijheid geven om op alle zon- en feestdagen tussen 12:00 en 18:00 uur hun winkels voor publiek te openen door: <ol style="list-style-type: none">1. bijgaande Verordening Winkeltijden 2018 vast te stellen en op 1 januari 2019 in werking te laten treden2. de effecten van de geboden zondagsvrijheid na twee jaar te evalueren3. de huidige Verordening Winkeltijden per 1 januari 2019 in te trekken
----------------------------------	---

Aan de gemeenteraad
van
Krimpen aan den IJssel

Krimpen aan den IJssel, 9 oktober 2018

Inleiding

In ons collegewerkprogramma hebben wij uitgesproken dat zondagsvrijheid ons uitgangspunt is bij het gemeentelijk beleid op het gebied van retail, horeca en evenementen. Wij willen (culturele) ondernemers meer ruimte bieden om te ondernemen. Wij zijn namelijk van mening dat onze gemeente daarmee in algemene zin aantrekkelijker wordt voor huidige en toekomstige bewoners.

Het gaat daarbij niet alleen om zondagsvrijheid. Ook op andere terreinen gaan wij met ondernemers in gesprek om te bezien of de gemeentelijke regeldruk kan worden verminderd.

Een algemeen verbod om winkels op zondag gesloten te houden vinden wij niet langer passend in de Krimpense samenleving. Gelet op de veranderende verhoudingen in onze gemeente, in de directe omgeving van onze gemeente en in de Nederlandse samenleving als geheel zien wij geen zwaarwegende argumenten meer om vast te houden aan zo'n algemeen verbod.

Recent hebben wij uw raad geïnformeerd over ons voornemen om met een voorstel voor een nieuwe Winkeltijdenverordening te komen. Op 1 oktober hebben wij een – druk bezochte – gespreksavond georganiseerd.

Dat alles heeft ons tot dit voorstel gebracht. Alles afwegende zien wij geen wettelijke of andere belemmeringen om zondagsvrijheid mogelijk te maken. Wij zijn voorstander van

vrijheid. We moeten echter wel rekening met elkaar houden. Daarom stellen wij nadrukkelijk voor om winkelopening alleen mogelijk maken tussen 12:00 en 18:00 uur.

En verder zullen wij ons bij lokale winkeliers en winkeleigenaren sterk maken voor onze visie op zondagsvrijheid. Dat betekent dat wij vinden dat winkeliers vrij moeten zijn om op zondag hun winkel te openen en dat personeel vrij moet zijn om op zondag te werken. Uw raad moet zich daarbij wel realiseren dat wij dat op lokaal niveau juridisch niet kunnen afdwingen.

Overigens bevat de Arbeidstijdenwet regels voor het werken op zondag. En verder heeft het kabinet aangekondigd wettelijke regels tegen verplichte openstelling van winkels op te stellen. Ook vanuit het oogpunt dat winkeliers zelf keuzes moeten kunnen maken.

Beoogd effect: zondagsvrijheid voor alle inwoners en ondernemers

Vrijheid voor ondernemers om zelf te bepalen of ze hun winkel op zon- en of feestdagen open willen stellen. Dat betekent ook vrijheid voor inwoners om te bepalen of ze hier gebruik van willen maken.

Ons voorstel is gebaseerd op en past binnen het geldende wettelijk regime

Per 1 juli 2013 mogen gemeenteraden zelf bepalen of en in welke mate zij vrijstelling of ontheffing verlenen van het wettelijke verbod om winkels op zon- en feestdagen open te stellen. In de Winkeltijdenwet zijn vanaf dat moment ook niet langer expliciet de belangen genoemd die de gemeente moet meewegen in een besluit of verordening over vrijstelling of ontheffing. Evenmin bevat de Winkeltijdenwet nadere voorwaarden.

Overigens zijn gemeenten ook vrij om vrijstelling of ontheffing te verlenen van het verbod om op werkdagen vóór 06:00 uur en ná 22:00 uur open te zijn. Wij zijn geen voorstander van verruiming van deze tijden.

Op basis van de huidige Winkeltijdenverordening zijn wij bevoegd om jaarlijks 12 zon- en/of feestdagen aan te wijzen waarop winkels open mogen zijn. Wij zijn van mening dat wij daarmee onvoldoende invulling kunnen geven aan ons idee van zondagsvrijheid.

Wel hebben wij van deze mogelijkheid gebruik gemaakt om al in 2018 zondagsvrijheid mogelijk te maken door zon- en feestdagen aan te wijzen. Vanaf 21 oktober mogen alle winkels in onze gemeente van 12:00 tot 18:00 uur geopend zijn. Daarnaast hebben wij Eerste Kerstdag aangewezen.

Anders dan tijdens de gespreksavond op 1 oktober door sommigen gesteld is de Zondagswet niet van toepassing op deze besluitvorming. Er is geen sprake van een openbare vermakelijkheid, openstelling van winkels leidt niet tot geluid dat kerkdiensten verstoort en het geluid van winkelopenstelling of winkelend publiek leidt niet tot geluid dat verder draagt dan 200 meter.

Het enkele feit dat mensen zich in de loop van de zondag van en naar een parkeerplaats bij een winkelcentrum begeven, eventueel met een winkelwagentje, kwalificeert zich naar onze mening niet als overtreding van de Zondagswet. Het winkelen zorgt niet voor gerucht dat de godsdienstuitoefening hindert. Evenmin hebben we te maken met een optocht, een betoging of een bijeenkomst waarvoor de burgemeester ontheffing moet verlenen.

Gesprekavond 1 oktober

Op 1 oktober hebben wij een gespreksavond georganiseerd. Het verslag van die avond treft u als bijlage bij dit voorstel aan.

Argumenten

1. Zondagsvrijheid voor alle inwoners en ondernemers

Met het aanpassen van de winkeltijdenverordening wordt ruimte geboden aan vrij ondernemerschap. Ondernemers krijgen zelf de mogelijkheid om er voor te kiezen op zonden feestdagen open te gaan. Dit sluit aan bij de wens uit het coalitieakkoord om minder regels vanuit de overheid te stellen en meer vrijheid te bieden aan ondernemers en inwoners.

2. Tegemoet komen aan de wens van ondernemers

Ondernemers zien hun bedrijfsvoering en resultaten onder toenemende druk staan door concurrentie en zondagsopenstelling in andere gemeenten: het zogenaamde weglekeffect. Uit het koopstromenonderzoek 2016 blijkt dat er weglekeffecten zijn richting Capelle aan den IJssel en Rotterdam.

Door aanpassing van de winkeltijdenverordening hebben de ondernemers de keus om tegemoet te komen aan de wensen van consumenten en koopkracht terug te halen naar Krimpen.

3. Vrijstelling geldt onder voorwaarde dat er geen verplichting wordt opgelegd

In de nieuwe verordening is specifiek opgenomen dat de algemene vrijstelling van kracht is onder voorwaarde dat er geen verplichting is of wordt opgelegd aan winkeliers om hun winkel op zon- en feestdagen geopend te hebben.

4. Aanpassing verordening kan tot positieve economische effecten leiden

Verruiming van de winkeltijden leidt voor een deel tot extra omzet maar ook tot verschoven bestedingen, die anders op een andere dag in de week of in een andere winkel of in een andere gemeente zouden zijn gedaan. Als een groot deel van de winkels de deuren opent, kan dit bijdragen aan versterking van het vestigingsklimaat voor zowel inwoners als ondernemers. Een deel van onze inwoners stelt het op prijs om ook op zondag boodschappen te kunnen doen. Met het wijzigen van de verordening komt die mogelijkheid dichterbij.

Doordat winkels de mogelijkheid krijgen ook op zondag open te gaan ontstaat er ruimte voor het winkelpersoneel om extra uren te maken. Dat heeft een positief effect op de werkgelegenheid.

5. Verkiezingsuitslag geeft beeld van de voorkeur van zondagsvrijheid onder inwoners

De politieke partijen die het huidige college vormen, hebben in de verkiezingen duidelijk naar buiten gebracht een voorstander te zijn van zondagsvrijheid. Dit is ook terug te lezen in de diverse verkiezingsprogramma's. Het gegeven dat deze partijen met elkaar een meerderheid vormen, geeft aan dat een groot deel van onze inwoners achter deze zondagsvrijheid staat.

6. Tegemoet komen aan de wens van bewoners

Tijdens de gespreksavond, en al eerder uit het koopstromenonderzoek, is ons opnieuw gebleken dat veel inwoners van onze gemeente voorstander zijn van openstelling van winkels op zondag.

Kanttekeningen:

1. Zondagsopenstelling kan de zondagsrust schaden

Een wekelijkse rustdag wordt door velen als een groot goed ervaren. Traditioneel is dat de zondag. Tegelijkertijd hebben we te maken met een veranderende maatschappij en

veranderende leefpatronen. Mensen kiezen steeds meer hun eigen momenten van rust. Die individuele ruimte en vrijheid respecteren we.

Iedere inwoner en ondernemer is vrij om te kiezen voor een eigen invulling van de zondag. Iedere inwoner en ondernemer is vrij om op andere dagen in de week een of meer rustdagen in te plannen.

2. Zondagsopenstelling kan ten koste gaan van kleine, lokale ondernemers

Voor kleine, lokale ondernemers kan zondagsopenstelling ten koste van inkomen en/of vrije tijd gaan. Het vergt creativiteit en modern ondernemerschap om daarop te anticiperen.

3. Winkeliersverenigingen verschillen van mening

Vooraf is persoonlijk contact geweest met de verschillende Krimpense Winkeliersverenigingen, dan wel enkele individuele winkeliers. Zij hebben hun wensen kenbaar gemaakt.

Daarbij is het beeld dat de meerderheid van de leden van de winkeliersverenigingen van de Crimpenhof en de Olm positief staan ten opzichte van het voornemen. De winkeliersvereniging van De Korf is negatief ten opzichte van openstelling van winkels op zondag. Zij heeft dit tijdens het onderhandelingsproces over een nieuw college ook al in een brief kenbaar gemaakt.

4. Koopstromenonderzoek uit 2016 wijst niet uit dat een overduidelijke meerderheid van de Krimpense inwoners voor dan wel tegen is.

Uit het onderzoek blijkt dat een kleine meerderheid er de voorkeur aan geeft dat winkels in Krimpen aan den IJssel dicht zijn op zondag.

5. Er is geen draagvlakonderzoek geweest onder ondernemers dan wel winkeliers

Wij zijn geen voorstander van een draagvlakonderzoek. Wel hebben wij inmiddels besloten om, als uw raad ons voorstel voor zondagsvrijheid overneemt, de effecten van deze verandering te evalueren. Dat doen wij na twee jaar.

Wij denken dat het evalueren van de nieuwe werkelijkheid die zal ontstaan, beter is dan een onderzoek of enquête vooraf. Bij zo'n onderzoek of enquête zal altijd twijfel over de representativiteit bestaan.

6. De gekozen vorm van raadpleging is een minimale variant van hetgeen in het coalitieakkoord staat over het creëren van draagvlak

In het coalitieakkoord staat dat dat het gemeentebestuur streeft naar het vergroten van draagvlak: iedereen mag meedenken en meepraten en meedoen. Sommigen zijn van mening dat het gekozen proces daar een 'magere' invulling van is.

Wij zijn het daar niet mee eens. Tijdens de gespreksavond heeft iedereen kunnen meepraten.

Communicatie

Het raadsbesluit tot vaststelling van de nieuwe verordening en intrekking van de oude verordening zal worden gepubliceerd.

In de vergadering van de besluitvoorbereidende commissie van 29 november 2018 is dit voorstel aan de orde geweest.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Krimpen aan den IJssel,

Mr. A. Boele
secretaris

M.W. Vroom
burgemeester

Bijlage

Concept Verordening Winkeltijden
Verslag gespreksavond 1 oktober 2018

Ontwerp-besluit

De raad van de gemeente Krimpen aan den IJssel;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 9 oktober 2018;

besluit:

vast te stellen de Verordening Winkeltijden gemeente Krimpen aan den IJssel 2018:

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- feestdagen: Nieuwjaarsdag, tweede Paasdag, Hemelvaartsdag, tweede Pinksterdag, eerste en tweede Kerstdag;
- werkdagen: maandag tot en met zaterdag, niet zijnde feestdagen, Goede Vrijdag en 4 mei na 19.00 uur;
- winkel: dat wat daaronder wordt verstaan in de Winkeltijdenwet.
-

Artikel 2. Vrijstellingen zon- en feestdagen

1. Voor de in artikel 2, eerste lid, aanhef en onder a. en b. van de Winkeltijdenwet vervatte verboden geldt van 12.00 uur tot 18.00 uur een algemene vrijstelling.
2. De in lid 1 genoemde algemene vrijstelling is van kracht onder voorwaarde dat er geen verplichting is of wordt opgelegd aan winkeliers om hun winkel op zon- en feestdagen geopend te hebben.

Artikel 3 Vrijstelling voor bepaalde branches en categorieën

Voor de in artikel 2 van de Winkeltijdenwet vervatte verboden geldt een vrijstelling voor:

1. het Streekmuseum op zon- en feestdagen;
2. de jaarlijkse Bloemenmarkt op tweede Pinksterdag;
3. winkels waar uitsluitend maaltijden, voor directe consumptie geschikte eetwaren en alcoholvrije dranken plegen te worden verkocht op zon- en feestdagen en op werkdagen vanaf het wettelijk bepaalde sluitingsuur van 22.00 uur tot het tijdstip van sluiting genoemd in de krachtens de Algemene Plaatselijke Verordening Krimpen aan den IJssel voor de desbetreffende winkel afgegeven exploitatievergunning met een sluitingstijd van uiterlijk 01.00 uur;
4. straatverkoop bestaande uit het te koop aanbieden en verkopen van voor directe consumptie geschikte eetwaren en alcoholvrije dranken op zon- en feestdagen tussen 12.00 uur en 18.00 uur.

Artikel 4 Individuele ontheffingen

1. Burgemeester en wethouders kunnen op aanvraag ontheffing verlenen van de in artikel 2, eerste lid, van de Winkeltijdenwet vervatte verboden voor zover deze betrekking hebben op werkdagen.

2. Een ontheffing kan enkel worden verleend voor:
 - a. bijzondere gevallen of aangelegenheden van tijdelijke aard;
 - b. het uitstallen, presenteren en verkopen van goederen.
3. De ontheffing kan worden geweigerd als de woon- en leefsituatie of de openbare orde in de omgeving van de winkel op ontoelaatbare wijze nadelig wordt beïnvloed door de openstelling van de winkel op basis van de ontheffing.

Artikel 5 Beslistermijn

1. Burgemeester en wethouders beschikken op een aanvraag om ontheffing binnen acht weken na de dag waarop de aanvraag is ontvangen.
2. Zij kunnen hun beschikking voor ten hoogste acht weken verdagen.

Artikel 6 Intrekken of wijzigen ontheffing

1. Burgemeester en wethouders kunnen een ontheffing intrekken of wijzigen als:
 - a. ter verkrijging daarvan onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt;
 - b. verandering van omstandigheden of inzichten dit naar hun oordeel noodzakelijk maken in het belang van de belangen ter bescherming waarvan de ontheffing is vereist;
 - c. de exploitatie van de winkel op basis van de ontheffing gevaar oplevert voor de openbare orde, de veiligheid of het woon- en leefklimaat ter plaatse;
 - d. aan de ontheffing verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen;
 - e. van de ontheffing geen gebruik wordt gemaakt binnen een daarbij gestelde termijn;
 - f. de houder dit verzoekt.

Artikel 7 Toezicht

Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast de door burgemeester en wethouders aangewezen toezichthouders.

Artikel 8 Intrekking oude verordening

De verordening Winkeltijden Krimpen aan den IJssel 1996 wordt ingetrokken.

Artikel 9 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking één dag na de bekendmaking.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening Winkeltijden Krimpen aan den IJssel 2018.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Krimpen aan den IJssel in zijn openbare vergadering van
De griffier, De voorzitter,

Toelichting op de verordening

Artikel 1 geeft weer wat verstaan moet worden onder de begrippen die in deze verordening gehanteerd worden.

Artikel 2 regelt een algehele vrijstelling voor alle winkels in de gemeente om op zondagen en op feestdagen tussen 12.00 uur en 18.00 uur geopend te mogen zijn.

Artikel 3 regelt een permanente vrijstelling voor openstelling op zon- en feestdagen van de winkel in het Streekmuseum, voor de jaarlijkse Bloemenmarkt op tweede Pinksterdag, voor snackbars ed op zon- en feestdagen tussen 12.00 uur en 01.00 uur en voor straatverkoop op zon- en feestdagen tussen 12.00 uur en 18.00 uur.

Artikel 4 regelt een mogelijkheid voor individuele ontheffing voor een winkel om op werkdagen langer open te zijn bij feestelijkheden, bijeenkomsten, evenementen, veilingen, beurzen, muziekfestivals, kunstateliers en galeries van tijdelijke aard. Deze opsomming is niet-limitatief.

Artikel 5 regelt de beslistermijn op een ontheffingsaanvraag. Het college heeft een termijn van acht weken om te beslissen op een aanvraag voor een ontheffing. De beslistermijn kan door het college met acht weken worden verlengd.

Artikel 6 regelt het wijzigen en intrekken van een individuele ontheffing.

Artikel 7 regelt de bevoegdheid van het college om toezichthouders aan te wijzen.